ఉత్తరాలు

[దూరదేశాన ఉన్న సారస్వత ప్రియ శాస్త్రికీ, క్రొత్తగా కాపురానికి వచ్చిన అతని భార్యకు యీ మధ్య నడచిన ఉత్తరాల సారసంగ్రహం ఇది]

ప్రియమైన మాలతీ!

నువ్వు నీ పుట్టింటికి వెళ్ళిన తర్వాత నాకు ఉత్తరం ముక్క వ్రాసి పడేస్తానన్నావు. కాని ఇంతవరకూ ఒక్క జాబైనా అందిందికాదు. మీ నాన్నతో కూడా చెప్పాను. ఆయనకూడా నిన్ను ఉత్తరాలు వ్రాయనిస్తానని నాకు హామీ ఇచ్చాడు. 'నీకు ఇంత సిగ్గు ఎందుకో నాకు అర్థమవడం లేదు.

నువ్వు చక్కగా చదువుకొని నా సాహిత్య కృషికి తోడ్పడతావని నా ఆశ, ఆశయం. మీ నాన్నకు సంస్కృతంలో ఎంతో పాండిత్యం ఉందని వినికిడి. ఆయన దగ్గర నువ్వు సంస్కృత విద్యాభ్యాసం చెయ్యాలని నా కోర్కె. వారికికూడా యీ విషయం వ్రాస్తున్నాను. మనిద్దరి జీవితాలు నందనవనంలోని చందన తరువుల నీడలలో విహారం సల్పాలంటే, నీకుకూడా మంచి అభిరుచి ఏర్పడాలి. అభిరుచి ఏర్పడ్డానికి మంచిచదువు పునాదిగా ఉండాలి. అంచేత నువ్వు త్వరలో సంస్కృతం ప్రారంభించు.

నీకు ఆది సభా పర్వాలుకూడా కొని యిచ్చాను. నువ్వేమయినా చదివావా? ఏమన్నా అర్థమయిందా? తెలియచేస్తావు కదూ? మరి ఉంటా నింక!

శాస్త్రి

*　　*　　*

శ్రీ వేదమూర్తులైన బ్రహ్మశ్రీ——గారికి మాలతి అనేక నమస్కారములు చేసి వ్రాయున దేమనగా;

ఇక్కడ అంతా క్షేమం. అక్కడ క్షేమ సమాచారములను తరచు తెలియచేయు చుండవలెను. త॥ మీరు వ్రాసిన ఉత్తరము అందినది. భారతములో శొంచెము చదివినాను. ఏమియు తెలియలేదు.' ముందు ముందు ఏమో తెలియదు. ఇంకా సంస్కృతము ప్రారంభించలేదు, మా తండ్రిగారు త్వరలో ప్రారంభించెదరు. ఇంతే సంగతులు.

చిత్తగించవలెను.

కొండ మొదలు మాలతి వ్రాలు.

*　　*　　*

మాలతీ!

నువ్వు వ్రాసిన ఉత్తరం అందింది. చాలా సంతోషంగా ఉంది. కవిత్వం వ్రాయడం ఎంతకష్టమో ఉత్తరాలు వ్రాయడంకూడా అంతే కష్టం. ప్రపంచంలో ఎంతోమంది గొప్ప కవులూ, కథకులూ ఉన్న మాట నిజం; ఉత్తరాలు వ్రాయడంలో మాత్రం గడుదేరిన పెద్దలు చాలా అరుదుగా కనబడతారు.

ఇంతకీ నేను చెప్పేది ఏమంటే, నీ ఉత్తరం నాకు చాలా బాధ కలిగించింది. నువ్వు వ్రాయదలచుకున్న విషయాన్ని కార్డుముక్క మీద వ్రాసినా సరిపోయేది. అనవసరంగా అణన్నర దండుగపెట్టావు. 'శ్రీ వేదమూర్తులైన' వగైరా వగైరాలన్నీ మాని ఇకముందు కొంచెం నాగరీకంగా వ్రాయడం నేర్చుకుంటావని నమ్ముతున్నాను.

తెలుగులో 'సాక్షి,' 'వదరుబోతు,' 'గణపతి' ఇత్యాది గ్రంథాలన్నీ చదువుతే

“ మధుపం ”

బాగుంటుందని నా సలహా. నువ్వు ఏం చదువుతున్నావో కొంచెం తెలియపరుస్తే సంతోషించనూ?

భారతం నీకు అర్థమవలేదన్నావు. బాధ లేదు; కాని కథలు సొంపుగా లేవూ? కష్టమైనమాటలకు మీ నాన్ననుగాని, మీ అన్ననుగాని అర్థమడిగి తెలుసుకో. కథ మీద దృష్టిపెట్టుకొని చదువుతే నీకు బాగా బోధపడుతుంది. అందులోని లోతుపాతులు నీకు స్వయంగా నేను చెపుతాను కదూ.

ఈతూరి జాబులో నువ్వు బాగా చదువుగా సంస్కృతాంధ్రభాషల లోతుపాతుల్ని తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నించే విద్యార్థినిలా జాబు వ్రాస్తావని ఆశించే.

శాస్త్రి.

*　　*　　*

భర్తగారికి నమస్కారములు

ఈ మధ్యనే నేను సంస్కృతం ప్రారంభించాను. మా నాన్నగారు రఘువంశములో నాలుగవ సర్గ ప్రారంభించారు. ఏడు శ్లోకములు అయినవి. భారతములో దుష్యంతమహారాజు చరిత్ర చదువుచున్నాను. ఇచ్ఛినీకుమారి అను నవలలో 112 పేజీలు చదివితిని. మానాన్న ఛందస్సు కూడా నేర్పుతానన్నాడు. ఈ మధ్య మా చిట్టి చెల్లెలు వంట్లో నలతగానుండెను. నిన్ననే పథ్యముపెట్టితిమి. ఇంతే సంగతులు.

చిత్తగించవలెను,

కొం॥ మొ॥ మాలతి.

*　　*　　*

కొండ మొదలు రాణీ!

నీ ఉత్తరం చిత్తగించాను; చాలా కించపడ్డాను. అసలు ఉత్తరాలు ఎందుకు వ్రాసుకుంటారో నీకు తెలుసునా? పోనీ, ఆలోచించావా?

నాముందు నువ్వు ఎంత భయపడుతూ, మాట్లాడుతావో, నీ ఉత్తరాలలో కూడా అంతే భయమూ లజ్జా కనపడుతున్నాయి. కాని నీ భాష ఇదివఱకుకంటె చాలా బాగుంది. అంచేత నువ్వు ఇకముందు మంచి ఉత్తరాలు వ్రాసే నేర్పరితనాన్ని అలవరచుకోవాలి.

మాటవరసకి, నువ్వు వ్రాసిన ఉత్తరమే ఉందా? దాన్ని యీ విధంగాకూడా వ్రాయవచ్చు:

“మీరు కోరినట్టు నేను సంస్కృతం చదవడం ప్రారంభించాను. రఘువంశం చతుర్థ సర్గలో 7 శ్లోకాలు అయాయి. కొన్ని శ్లోకాలు ముచ్చటగా ఉన్నాయి. (లేకపోతే అసహ్యంగా ఉన్నాయి - నీకు ఎలాతోస్తే అలా వ్రాయాలికాని, అబద్ధమాడరాదని మరా!) ఉదాహరణకు——(ఇక్కడ ఉదాహరణలు ఇవ్వాలి.)

భారతంలో దుష్యంతమహారాజు చరిత్ర చదువుతున్నాను. కథ చాలా బాగుంది. నాకు యీ ఘట్టంలో ఎన్ని పద్యాలువచ్చాయనుకున్నారు! మీకు అసలు అన్ని

పరిణామశాల లకు ప్రత్యేక ట్రీటుమెంటు చేయబడును. మీ లక్షణములను వ్రాసిపంపండి.

వివరములకు:

తోలేటి ఆంజనేయులు & సన్

మారుటేరు :: ప. గో. జిల్లా.

గగనవిహారి

చిత్రకారుడు : శ్రీ యన్. బలరామదాసు, బరంపురం.

పద్యాలు వస్తున్నాయా? పద్యం చదవ డంలో [illegible] మీకూ, నాకూ పోటీ పెడితే ఎవరు నెగ్గుతారో చూడాలని ఉంది.

నేను క[illegible] కంగర్భం చెయ్య గల్గుతున్నా[illegible], సీసాలు అంత త్వరగా [illegible]. ఎందుచేతనో? ఛందస్సులోని తేడా వల్లకాదు కదా!

ఛందస్సు అంటే జ్ఞాపకంవస్తోంది. ఛందస్సుకూడా నేర్చుకోబోతున్నాను. రెండు రోజుల్లో మీమీద పద్యాలు వ్రాసి పంపుతానేమో కూడా!

అన్నట్టు : నేను చదివే పుస్తకాలంతో అరసున్నా లుంటాయేమండీ? మీరు వ్రాసే ఉత్తరాలలో కనబడవేమి? బహుశా మీకు తెలుగు సరిగా రాదన్న అనుమానం కలుగుతోంది నాకు. నిజమేనా? చెప్పండి మరి!

—మాలతి"

చూశావా మరి! నువ్వు వ్రాసిన ఉత్తరంలోనూ, ఇందులోనూ ఉన్న సంగతులించుమించుగా ఒక్కటే! కాని యీ ఉత్తరంలో నువ్వు అనుగడుక్కి పలుకరిస్తూ న్నట్టు కనబడుతుంది; కవ్వించి, నవ్విస్తూ న్నట్టు ఉంది.

అంచేత ఉత్తరాలలో ముఖ్యంగా చనువు కనబడాలి. ఖుషీగా మాట్లాడుతూన్నట్లు ఉండాలి; ప్రాణం లేచిరావాలి.

అయితే, ఇవన్నీ ఎలా వస్తాయి అంటావా? అదే ఉత్తరాలలోని గోసాయి చిటిక, వ్రాయి; చక్కటి ఉత్తరాలు వ్రాయి. నేను వ్రాసినట్టే వ్రాయాలన్న నియమంలేదు. ఎలా వ్రాసినా, నీ సిగ్గును కొంత చిలుకొయ్యకు తగిలించి, చనువు తీసుకొని నీ ఉత్తరాలద్వారా మాట్లాడ గల్గితే, అది సజీవంగా ఉండితీరుతుంది.

ఏదీ, ఒక్కటి, అటువంటి ఉత్తరం వ్రాస్తావని నమ్ముతూ, నీ జాబుకోసం చేయిచాచే:

శాస్త్రి.

* * *

శాస్త్రిజీ!

అందుకోండి యీ జాబు. సిగ్గువిడిచి నిష్కర్షగా వ్రాయమన్నారు గదూ! 'కొండ మొదలు రాణి' అని ఏదో వెటకారంగా వ్రాశారు. అసలు ఆయింటిపేరు మీ మూలానే నాకు వచ్చిందని గుర్తించండి. అదీగాక మనకు యీ ఉత్తరాలేమిటి నామొహం! ఎవరైనా విన్నా, నవ్విపోగలరు కూడా! ఆ భారతం, ఆ ఛందస్సు, ఆ కాళిదాసు, అవన్నీ చదవటం, నాకు సుతరాము ఇష్టంలేదు. నాకు ఇంత వరకు వచ్చిన పద్యం ఒక్కటికూడా లేదంటే నమ్మండి. ఇహ, యీ చదువు కిస్తే!

మీరేదో ఉత్తరాలు వ్రాయమంటే, ఏమనుకుని పోతారో అని వ్రాస్తున్నాను కాని, ఇహ ముందు ఉత్తరాలు వ్రాయక పోతే, మీరేమీ అనుకోకండేం! ఈ ఉత్తరాలూ, యీ గందరగోళం నేను భరించలేను. ఇంతకంటె ఏ సుబ్బాయ్యో, గోపయ్యో చూడకుంటే మంచిదిలా కనబడుతోంది.

భయమూ లజ్జా విడిచి మీరు వ్రాయమన్నందుకు ఎంతో కృతజ్ఞురాలిని

—మాలతి.

అన్నట్టు : మీ భారతం మీకు వెంటనే కావలిస్తే మానాన్నకు ఉత్తరం వ్రాయండి. ఆయన తిరుగు టపాలో పంపే ఏర్పాటు చేస్తాడు. ★